

ПРЕДЛОГ

На основу Уредбе о мерама за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија („Службени гласник РС“, бр.69/06), члана 64.тачка 11. Статута општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште“ 16/2008, 17/2012), Општинско веће Општине Пландиште на седници одржаној _____ 2013.године, доноси

ПРОГРАМ СУЗБИЈАЊА И УНИШТАВАЊЕ

КОРОВСКЕ БИЉКЕ АМБРОЗИЈА –Амбросија артемиисифолиа НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ У 2013.ГОДИНИ

I - ОПШТЕ О АМБРОЗИЈИ

Како препознати амброзију?

Амброзија је једногодишња биљка висине до 150 цм. Стабљика је усправна, разграната, обрасла длачицама. Листови су наспрамни, јајоликог облика, длакави, вишеструко перасто дељени. Ова биљка није половином априла, цвета од почетка јула до раних мразева. Цветови су у дугим гроздастим цвастима на врху стабљике и грана.

Распрострањеност овог корова

Ова веома инвазивна коровска биљка је крајем деветнаестог века дошла из Америке у семену луцерке. Брзо се раширила по целој Европи, а сада је највише има у Хрватској, БИХ, Мађарској и Србији. У нашим крајевима се појавила половином прошлог века, седамдесетих година је већ била знатно раширена, а у задњих двадесет година представља велики медицински проблем.

Полен амброзије

Полен амброзије је најзначајнији инхалаторни алерген. Поленово зрно је округло, са шиљцима и садржи чак 52 једињења која делују алергогено, међу којима је шест посебно опасно. Изазива алергију код десет посто људи и најчешћи је изазивач полenske кијавице (50 – 60%). Скоро 80% деце са атопијском астмом је сензибилисано на полен амброзије. Затим су ту и алергијски дерматитис и коњуктивитис. Највише концентрације полена амброзије у Европи су у Панонској низији. У току дана концентрација полена је највиша од пет до десет сати ујутру. Полен ове биљке, која цвета од почетка јула до краја октобра, се преноси на више од 100км. Полен се у ваздуху задржава више од 100 дана, при чему су највеће концентрације у августу и септембру.

Шта изазива полен амброзије?

Последњих година подручје Панонске низије и Војводине потпуно је освојила коровска биљка амброзија. Присуство ове врсте у ваздуху доводи до бурних алергијских реакција. Полен ове биљке изузетно је опасан у периоду од јула до октобра, а највећа концентрација полена амброзије у ваздуху је крајем августа и почетком септембра што у том периоду проузрокује и повећање броја особа код којих се јављају тегобе у дисајним органима. Биолошка улога полена је оплодна биљака, али полен и један од најзначајнијих алергена и узрочник респираторних алергијских болести.

Најчешће оболевају деца и млади, а 80 % особа је алергично пре-те године. Пошто у нашем окружењу нам природних предатора, њен полен остаје доминантан алерген и спада у специфичне агенсе који загађују ваздух. Имајући у виду да се полен ове коровске биљке разноси путем ветра и да неколико десетина па и стотину километара, добри резултати на њеном сузбијању се могу постићи само координираним активностима и правовременим реаговањем у складу са биологијом врсте.

II – МЕРЕ ЗА СУЗБИЈАЊЕ АМБРОЗИЈЕ

За сузбијање и уништавање амброзије важно је у току вегетационе сезоне, до почетка фенолошке фазе цветања применити прописане мере, и то:

- агротехничке мере, на обрадивом пољопривредном земљишту, уз примену одговарајућих хербицида, у зависности од културе,
- механичке мере, на необрадивом пољопривредном, грађевинском и водном земљишту, чупање и кошење испод 5 цм од површине земље да би се спречило њено обнављање преко бочних изданака, и
- хемијске мере, на земљишту поред путева и на самим колосецима, примена хербицида на бази глифосата.

Реализација Програма сузбијања и уништавања коровске биљке амброзије на територији Општине Пландиште за 2013.годину, обухвата две фазе:

I фаза – Систематско снимање –мапирање распрострањености амброзије на изграђеном и неизграђеном грађевинском и необрадивом земљишту општине Пландиште од стране овлашћене организације.

II фаза – Избор организације за уништавање амброзије и потписивање уговора.

Мапирањем распрострањености амброзије дефинисаће се локалитети и површине које треба очистити. На основу ранијих искустава нападнута су насеља-изграђена, неизграђена грађевинска земљишта, запуштена пољопривредна земљишта, водно земљиште, депонија, земљиште крај путева, железничке саобраћајнице. Мапирање је потребно обавити до средине јуна ради благовремене примене прописаних мера на сузбијању.

III – ИЗВОР ФИНАНСРАЊА

Програм сузбијања и уништавања коровске биљке амброзија финансираће се из средстава предвиђених Програмом коришћења средстава за унапређивање и заштиту животне средине у 2013.години („Службени лист општине Пландиште“ 06/2013).

Овај Програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Пландиште“.

Број:501- 13/2013-III
Дана: 2013.
Пландиште

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА
Милан Селаковић, дипл.инг.информатике

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Уредба Владе Републике Србије о мерама за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија („Службени гласник РС“ бр. 69/06) омогућила је квалитетно управљање и решавање овог проблема. Уредбом су дефинисане обавезе власника и корисника свих типова земљишта на којима је регистрован присуство амброзије, односно прописане су мере које треба применити, благовремено. Веома је важно да се од почетка цветање ове коровске биљке, средином јула месеца, приступи њеном систематском уништавању. Неопходна је максимална озбиљност решавања овог проблема, поштовање назначених рокова, имајући у виду величину проблема који изазива.

Инструкција Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за заштиту биља, од 13.05.2007.године, о примени горе поменуте Уредбе јасно одређује кораке и надлежност конкретних субјеката код сузбијања –уништавања ове коровске биљке.

Потребно је извршити мапирање –лоцирање амброзије на територији општине Пландиште, од стране овлашћене пољопривредне службе, а затим на основу дефинисане површине земљишта захваћене амброзијом ангажовати овлашћено предузеће ради њеног уништења.

Имајући у виду тренд ширења ове биљке и повећања дужине изложености људске популације дејству полена амброзије очекује се пораст броја сензибилисаних особа на овај алергени полен, стога је потребно уништавање спроводити сваке године.

Обрадио,
Самостални стручни сарадник
Наташа Боројевић

НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
Александра Одавић Мак, дипл.правник